

Biografisch repertorium van de dienstverleners van Nieuwenhove (1800-2000)

Freddy DE CHOU

Deze bijdrage geeft een biografisch overzicht van verschillende 'dienstverleners' van Nieuwenhove in de negentiende en twintigste eeuw: de burgemeesters en schepenen, de gemeentesecretarissen, de veldwachters en de pastoors.

A. Lokale politieke mandatarissen⁽¹⁾

Burgemeesters 1830-1977

Franciscus (Francis) Lemmens (1830-1842) (Nieuwenhove 14 mei 1785 - Nieuwenhove 9 september 1857), zoon van Petrus Joannes en van Maria Josepha Lummen, ongetrouwd, landbouwer, patriot, katholiek, schepen van 23 juli 1825 tot 31 december 1829 (ontslag), burgemeester van 8 november 1830 tot 27 december 1842.

Josephus (Joseph) Maesfranckx (1843-1846) (Nieuwenhove 1 december 1783 - Nieuwenhove 4 oktober 1863), zoon van Petrus en van Anna Maria Walravens, getrouwd met Joanna Maria Pateroster, landbouwer in de Overaard 63, katholiek, gemeenteraadslid 1836-1842, burgemeester van 28 december 1842 tot 25 maart 1846.

Franciscus (Francis) Dauw (1846-1852*) (Denderwindeke 12 november 1792 - Nieuwenhove 2 april 1852), zoon van Hubertus en van Catharina Coppens, ongetrouwd, landbouwer op de Plaats, schepen van 8 november 1830 tot 25 maart 1846, burgemeester van 26 maart 1846 tot 2 april 1852.

Franciscus (Francis) Elinckx (1852-1872) (Nieuwenhove 16 december

1811 - Nieuwenhove 4 december 1878), zoon van Hyronimus (Erome) en van Maria Francisca Van Eesbeeck, getrouwd met Bernardine Maesfranckx, landbouwer op de Plaats 16, gemeenteraadslid 1873-1875, schepen van 11 november 1848 tot 30 december 1852, burgemeester van 31 december 1852 tot 5 september 1872.

Martinus (Martin) Vanlulle (1872*) (ca 1807 - Nieuwenhove 3 januari 1873), zoon van Charles en van Maria Barbara Josepha De Blander, ongetrouwd, landbouwer in de Damstraat 4, gemeenteraadslid 1843-1845 en 1870-1872, schepen van 26 maart 1846 tot 16 januari 1858, burgemeester van 6 september 1872 tot 3 januari 1873.

Lodewijk August (August Louis) Muylaert (1873-1875*) (Nieuwenhove 2 november 1835 - Nieuwenhove 20 juni 1875), zoon van schepen Elias en van Lucia Van Cauwelaert, getrouwd met Rosalie Martens, landbouwer en molenaar in de Hoogstraat 19, gemeenteraadslid 1864-1866, schepen van 6 september 1872 tot 24 januari 1873, burgemeester van 25 januari 1873 tot 20 juni 1875.

Cornelis Roossens (1875-1903) (Nieuwenhove 9 januari 1829 - Nieuwenhove 24 februari 1915), zoon van Petrus en van Barbara

Deurbroeck, getrouwd met Sylvia Muylaert, landbouwer op de Plaats 10, katholiek, schepen van 25 januari 1873 tot 21 juli 1875, burgemeester van 22 juli 1875 tot 1 februari 1903 (ontslag).

Mauricius (Maurice) Thibaut (1903-1919) (Nieuwenhove 20 april 1861 - Appelterre-Eichem 8 april 1939), zoon van Carolus Franciscus en van Maria Theresia Linckx, getrouwd met Marie Therese Reygaerts, landbouwer in de Overaardstraat en op de Plaats 19, gemeenteraadslid 1891-1895, schepen van 6 januari 1896 tot 1 februari 1903, burgemeester van 2 februari 1903 tot juni 1919 (ontslag). Hij verhuist in 1934 naar Appelterre.

Josephus (Joseph) Vandervelden (dd. 1919-1921) (zie schepenen).

Petrus Oscar (Oscar) Timmermans (1921-1926) (Outer 10 september 1887), zoon van landbouwer en verzekeringsagent Jan Francies en van Sidonia Bombeeck, getrouwd met Maria Victoria Ronsijn, landbouwer in de Eesbeekstraat 10, gemeenteraadslid 1927-1932, schepen van 5 januari 1939 tot 10 juni 1946 (ontslag), burgemeester van 5 september 1921 tot 8 februari 1927.

Franciscus Augustus (Frans) Van Cauwelaert (1927-1938 en 1955-1956*) (Nieuwenhove 29 septem-

⁽¹⁾ FREDDY DE CHOU, *Verkiezingen en gekozenen in Nieuwenhove 1830-1977*, Geraardsbergen 2008.

ber 1878 - Nieuwenhove 10 augustus 1956), zoon van molenaar Vitalis en van Rosalie Martens (cfr. weduwe van burgemeester Lodewijk August Muylaert), getrouwd met Anna Josephina Van Stalle, landbouwer in de Hoogstraat, gemeenteraadslid 1939-1946, schepen van 16 juni 1946 tot 1955, burgemeester van 9 februari 1927 tot 4 januari 1939 en van 7 november 1955 tot 10 augustus 1956.

Hector Paternot (1939-1955) (Denderwindeke 4 september 1892 - Geraardsbergen 18 januari 1985), zoon van Victor en van Clemence Verdonck, getrouwd met Maria Elvira Somers, werkman in de Eesbeekstraat 5, ondernemer in de Dorpstraat (Nieuwenhovestraat) 9 (later 13), gemeenteraadslid 1927-1932, burgemeester van 17 april 1939 tot 30 juni 1955 (ontslag).

Petrus Marquebreuck (1956-1970) (Nieuwenhove 29 november 1897 - Geraardsbergen 25 maart 1983), zoon van Charles Louis en van Joanna Maria De Nutte, getrouwd met Madeleine Bockstael, landbouwer in de Bettenhoek 5 (later 15), gemeenteraadslid 1927-1946, schepen van 16 juni 1946 tot januari 1955, burgemeester van 11 oktober 1956 tot 31 december 1970.

Joseph Frederic Theophile (Jozef) De Graeve (1971-1977) (Waregem 23 augustus 1933), zoon van Jan Baptist en van Martha Maria Opsoemer, getrouwd met Denise Agnes Marie-Louise Dewitte, landbouwer in de Overaardstraat 1, burgemeester van 1 januari 1971 tot 22 maart 1977.

Schepenen 1830-1977

Elias (Elie) Muylaert (1830-1848) (Nieuwenhove 16 juli 1794 - Nieuwenhove 18 januari 1870), zoon van Joannes Francis en van Barbara Walravens, getrouwd met Lucia Van Cauwelaert, molenaar in de

Hoogstraat, schepen van 1819 tot 9 november 1830 en van 10 november 1930 tot 10 november 1848.

Franciscus (Francis) Dauw (1830-1846) (zie burgemeesters).

Martinus (Martin) Vanlulle (1846-1857) (zie burgemeesters).

Franciscus (Francis) Elinckx (1848-1852) (zie burgemeesters).

Paulus (Paul) Lemmens(1855-1860) (Nieuwenhove 10 maart 1798), zoon van Petrus Joannes en van Maria Josepha Lommen, landbouwer, schepen van 28 december 1854 tot 8 januari 1861.

Charles Dauw (1858-1881) (Denderwindeke 1 oktober 1809), zoon van Joseph en van Marie Jeanne Buydens, getrouwd met Berlinde De Spiegeleer, landbouwer op de Plaats 9, schepen van 17 januari 1858 tot 16 januari 1882. Het echtpaar verhuist begin 1882 naar Ternat.

Peeter (Petrus) Dedeyn (1861-1872) (Nieuwenhove 4 februari 1822 - Nieuwenhove 11 januari 1892), zoon van Cornelius en van Angelina Felicitas Van Den Broeck, ongetrouwd, landbouwer op de Plaats 15, schepen van 9 januari 1861 tot 5 september 1872.

Lodewijk August (August Louis) Muylaert (1872) (zie burgemeesters).

Cornelis Roossens (1873-1875) (zie burgemeesters).

Joannes Baptist (Jan Baptist) Pincke (Pinckx) (1875-1881) (Nieuwenhove 12 januari 1820 - Nieuwenhove 26 november 1881), zoon van Constant en van Joanna Weyns, ongetrouwd, landbouwer op de Plaats 26, gemeenteraadslid 1864-1875, schepen van 22 juli 1875 tot 16 januari 1882.

Petrus Josephus (Petrus Joseph) Lemmens (1882-1891) (Nieuwenhove 15 mei 1837), zoon van Dominicus en van Bernardina Maesfranckx, landbouwer, katholiek, gemeenteraadslid 1876-1881, schepen van 17 januari 1882 tot 11 juli 1891.

August Neukermans (1882-1895) (Nieuwenhove 22 januari 1837 - Zandbergen 4 april 1920), zoon van Benedictus en van Constantia Dauw, ongetrouwd, landbouwer, katholiek, gemeenteraadslid 1876-1881, schepen van 17 januari 1882 tot 5 januari 1896. Hij verhuist in 1901 naar de Bovenkassei in Zandbergen.

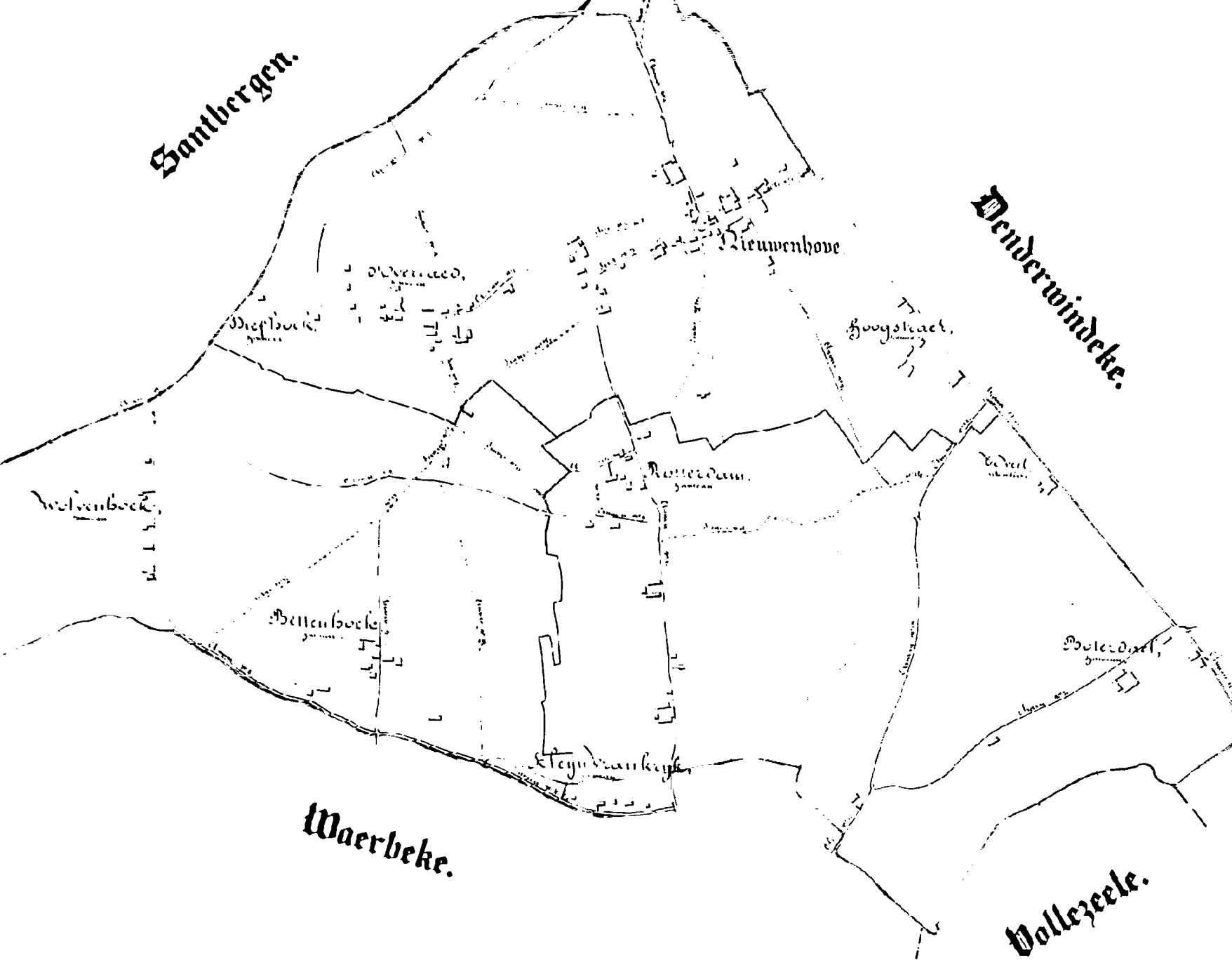
Anthonius (Antoon) Gommers (1891-1895) (Nieuwenhove 20 februari 1832 - Nieuwenhove 20 februari 1910), zoon van Joannes en van Francisca Vanderhaegen, getrouwd met Barbara De Jonghe, landbouwer in de Groenstraat, katholiek, gemeenteraadslid 1882-1890, schepen van 12 juli 1891 tot 5 januari 1896.

Mauricius (Maurice) Thibaut (1896-1903) (zie burgemeesters).

August Dauw (1896-1911) (Denderwindeke 10 maart 1841 - Nieuwenhove 25 maart 1915), zoon van Karel en van Victoria Maesfranckx, getrouwd met Marie Ronsijn, landbouwer in de Bettenhoek 10, schepen van 6 januari 1896 tot 9 januari 1912.

Jan Francies (Frans) Timmermans (1903-1904) (Denderwindeke 13 juni 1850 - Nieuwenhove 17 april 1920), zoon van Judocus en van Francisca Roossens, getrouwd met Sidonia Bombeek, landbouwer in de Eesbeekstraat 7, gemeenteraadslid 1896-1903, schepen van 6 februari 1903 tot 13 juni 1904 (ontslag).

Charles Louis Van Eesbeek (1904-1911) (Nieuwenhove 10 december

Nieuwenhove volgens de Atlas van de Buurtwegen (1841): Op het plan zijn de volgende locaties genummerd: 1. de kerk; 2. de Kamput; 3. het hof te Zijpe (eig. wed. Petrus Josephus Maesfranckx); 4. de hoeve van de familie Lemmens (burgemeester, schepen); 5. de hoeve van Joseph Maesfranckx (burgemeester); 6. de hoeve van de familie Dauw (burgemeester, schepen); 7. de hoeve van Francis Elinckx (burgemeester); 8. de hoeve van Martin Vanlulle (burgemeester); 9. de hoeve en molen van Elie Muylaert (schepen); 10. de hoeve van de familie Pincke (schepen); 11. de woning van Peeter Vandenerrewegen (veldwachter); 12. de hoeve van Petrus Maesfranckx (secretaris).

1857 - Nieuwenhove 6 augustus 1926), zoon van Franciscus en van Maria Catharina De Smet, getrouwd met Victoria Cieters, landbouwer in de Overaard 1, gemeenteraadslid 1896-1904, schepen van 25 juni 1904 tot 9 januari 1912.

Josephus (Joseph) Vandervelden (1912-1926) (Nieuwenhove 21 mei 1859 - Nieuwenhove 29 januari 1940), zoon van Adrianus en van Joanna Crispeels, getrouwd met Odilla Roosens en daarna met Maria Theresia Vanderhaegen, landbouwer in de Eesbeekstraat 14, gemeenteraadslid 1896-1911, schepen van 10 januari 1912 tot 20 maart 1827, dd. burgemeester van

7 juli 1919 tot 5 september 1921.

Désiré Peeters (1912-1920) (Waerbeke 15 maart 1852 - Nieuwenhove 12 augustus 1920), zoon van Franciscus en van Joanna Francisca De Vos, getrouwd met Virginia Melkebeke, landbouwer in de Bettenhoekstraat, gemeenteraadslid 1896-1903 en 1908-1911, schepen van 10 januari 1912 tot 12 augustus 1920.

Remigius (Remi) Heymans (1920-1921) (Nieuwenhove 16 maart 1871 - Ninove 29 oktober 1959), zoon van Franciscus en van Pieternelle Craukaert, getrouwd met Leocadie Adriaenssens, landbouwer in de

Eesbeekstraat 16, gemeenteraadslid 1904-1920 en 1939-1958, schepen van 15 november 1920 tot 10 juli 1921.

Jozef Herremans (1921-1927) (Hautmont 1 augustus 1872 - Nieuwenhove 11 maart 1929), zoon van Dominique en Constantia Vandebossche, getrouwd met Maria Celina Ronsijn, landbouwer op de Plaats 9, gemeenteraadslid 1912-1921, schepen van 11 juli 1921 tot 20 maart 1927.

Charles Gustaaf (Gustaaf) Vanderhaegen (1927-1938) (Nieuwenhove 1 april 1896 - Schaarbeek 4 januari 1970), zoon van koster Pe-

De Kamput (ca 1890): Op een kleine dries, gevormd door de Zwaanstraat (deel Hoogstraat) en de Dorpstraat (Nieuwenhovestraat), lag vroeger een natuurlijke waterplas: de Kamput. Gezien de nabijheid van de historische Schapenbaan, is het gebruik ervan door mens en dier eeuwenoud in te schatten. (foto: Désiré De Clercq)

trus en van Clementia Gommers, getrouwd met Helena Thollembeek, landbouwer in de Dorpstraat 2, schepen van 21 maart 1927 tot 4 januari 1939.

Franciscus (Frans) Pletinckx (1927-1938) (Nieuwenhove 26 februari 1876), zoon van Dominicus en Maria Philomena Nerinckx, ongetrouwd, landbouwer in de Groenstraat 1, katholiek, schepen van 21 maart 1927 tot 4 januari 1939.

Oscar Timmermans (1939-1946) (zie burgemeesters).

Jules Francis (Jules) Renaer (1939-1946) (Steenhuize-Wijnhuize 22 april 1905), zoon van Edmond en van Julia Corriijn, getrouwd met Maria Rosalia Malfroot en daarna met Rachel Gabriëlle Schoonjans, landbouwer, schepen van 5 januari 1939 tot 2 mei 1946 (ontslag). Het gezin Renaer-Schoonjans verhuist

op 2 mei 1946 naar Kasteelbrakel.

Frans Van Cauwelaert (1946-1955) (zie burgemeesters).

Petrus Markebreuck (1946-1956) (zie burgemeesters).

Jean Baptist Van Herzele (1955-1958) (Nieuwenhove 9 juni 1890 – Geraardsbergen 10 februari 1983), zoon van Petrus Josephus Cyrillus (Cyrille) en van Leonia Ronsijn, getrouwd met Maria Bertha Schoonjans, landbouwer in de Bettenhoek 6 (later 17), gemeenteraadslid 1947-1955, schepen van 4 december 1955 tot 15 januari 1959.

Emile Allebos (1956-1970) (Herne 5 oktober 1905 - Nieuwenhove 9 februari 1977), zoon van Eduardus en van Maria Poelaert, getrouwd met Maria Octavia Hilda De Man, landbouwer in de Hoogstraat 5, gemeenteraadslid 1953-1956, schepen van 8 november 1956 tot 1

januari 1971.

Jozef Albert (Albert) Heymans (1959-1970) (Nieuwenhove 21 februari 1919 - Zottegem 25 december 1996), getrouwd met Simone Agnes Van Cutsem, kraanman in de Overaardstraat, gemeenteraadslid 1971-1977, schepen van 15 januari 1959 tot 1 januari 1971.

Frans Omer (Frans) Gommers (1971-1977) (Nieuwenhove 18 november 1916 – Geraardsbergen 20 augustus 2000), zoon van Petrus Remi en van Maria Clementina Van Eesbeek, getrouwd met Maria Elvira De Lahaye, landbouwer in de Bettenhoek 7 (later 18), gemeenteraadslid 1959-1970, schepen van 2 januari 1971 tot 22 maart 1977.

André Adolphe (André) Reygaerts (1971-1977) (Vollezele 2 juli 1942), getrouwd met Betsy De-moey, bediende in de Overaardstraat, schepen van 2 januari 1971 tot 22 maart 1977.

B. Gemeentesecretarissen (1819-1977)

Petrus Maesfranckx (1819-1841) (Nieuwenhove 24 juni 1781 - Nieuwenhove 4 oktober 1848), zoon van Cornelis en van Theresia De Lange, getrouwd met Theresia Dauw, landbouwer. Hij wordt voor het eerst als gemeentesecretaris aange-steld door Willem I op 12 oktober 1819⁽²⁾. Na de Onafhankelijkheid kiest de nieuwe gemeenteraad op 29 december 1830 hem opnieuw als secretaris⁽³⁾. In toepassing van de nieuwe Gemeentewet wordt hij op 12 januari 1837 door de koning in dit ambt bevestigd⁽⁴⁾. Hij

⁽²⁾ Rijksarchief Beveren, Fonds Provincie Oost-Vlaanderen, R/62/6 Nieuwenhove.

⁽³⁾ Rijksarchief Beveren, Fonds Provincie Oost-Vlaanderen, R/66/1 Nieuwenhove.

⁽⁴⁾ Rijksarchief Beveren, Provinciaal Archief Oost-Vlaanderen 1830-1850, 364/1, 365/1, 365/7 en 368/1 Nieuwenhove; Fonds Provincie Oost-Vlaanderen, gemeentesecretarissen R/9 - 181-1, register Nieuwenhove 1850-1977.

⁽⁵⁾ Rijksarchief Beveren, Provinciaal Archief Oost-Vlaanderen 1830-1850, 366/2 Nieuwenhove.

is eveneens gemeentesecretaris in Waarbeke (1830-1841) en gemeenteontvanger in Nieuwenhove (1830).

Josephus (Joseph) De Dijn (1841-1883) (Nieuwenhove 17 april 1818), zoon van Petrus en van Maria D'Hauwer. Hij wordt op 27 mei 1841 benoemd tot gemeentesecretaris ⁽⁵⁾. Op 28 oktober 1883 aanvaardt de gemeenteraad zijn ontslag.

Ludovicus Augustus (Louis August) De Jonghe (1883-1903⁺) (Nieuwenhove 29 december 1845 - Nieuwenhove 22 december 1903), zoon van Josephus en van Rosalia Neuckermans, getrouwd met Leocadie De Mol, woont in de Overaardstraat 12. Op dezelfde gemeenteraad van 28 oktober 1883 waarop het ontslag wordt aanvaard van Josephus De Dijn, wordt Louis De Jonghe aangesteld als zijn opvolger. Hij wordt tevens gemeenteontvanger. Hij blijft beide functies uitoefenen tot aan zijn overlijden in 1903.

Joannes Baptist Maesfrancx (1904-1948) (Nieuwenhove 3 augustus 1873 - Nieuwenhove 9 december 1963), zoon van Ernest en van Amelia Fouquet, ongetrouwd, woont in de Dorpstraat 4. Hij wordt op 6 december 1904 door de gemeenteraad gekozen. Bij besluit van het schepencollege van 18 juni 1943 wordt hij vervangen door **Hilaire Segers (1943-1944)**. Dit besluit wordt door de besluitwet van 5 mei 1944 vernietigd. Hij treedt opnieuw in dienst begin september 1944. De gemeenteraad verleent hem op 6 februari 1948 om medische reden ontslag. Hij wordt tijdelijk vervangen door **Georges Vanderkelen**.

Petrus Schepens (1949-1969) (Zandbergen 2 april 1912 - Zand-

bergen 1 oktober 1969), zoon van Lodewijk en van Marie Zoé Nijs, getrouwd met Marie Antoinette De Neef. Hij wordt gemeentesecretaris gekozen op 21 februari 1949 en treedt in dienst (eedafliegging) op 26 april. Hij is ook gemeentesecretaris van Zandbergen (1937-1969). Hij wordt tijdelijk vervangen door **Omer Raes** en Remi Torrekens.

Remi Torrekens (1971-1977) (Appelterre-Eichem 23 november 1941). Hij wordt door de gemeenteraad van 17 november 1970 aangesteld en neemt zijn taak op 24 februari 1971 op. Met de fusie op 22 maart 1977 komt een einde aan zijn mandaat als gemeentesecretaris. Hij wordt met ingang op 1 april 1977 in wachtstand gesteld.

C. Veldwachters ⁽⁶⁾

Jacobus Vandenherrewegen (1795-1806) (Nieuwenhove ca 1736 - Waarbeke 9 oktober 1811), zoon van Cornelis en van Elisa-

beth Van Eeckhoudt, getrouwd met Anne Marie Vandenhouten, landbouwer in Duitsvelt in Waarbeke. Hij wordt door het bestuur van het kanton Nederboelare op '4 prairial an III' (23 mei 1795) als veldwachter in Nieuwenhove en in Waarbeke aangesteld. Hij blijft dit (ongeveer) tot zijn zeventigste jaar.

Josephus (Joseph) Duchou (Du Chau) (1807-1818⁺) (Nieuwenhove ca 1774 - Nieuwenhove 21 januari 1818), zoon van Cornelius en van Joanna De Quick, getrouwd met Maria Van Belle, landbouwer. Hij wordt een eerste keer in 1807 als veldwachter vermeld. Hij sterft op 44-jarige leeftijd.

Pieter (Peeter) Vanden Herrewegen (1818-1843⁺) (ca 1787 - Nieuwenhove 18 maart 1843), zoon van Jacob en van Anna Vandenhautte, getrouwd met Maria Catharina De Mil, landbouwer. Hij volgt op 9 juni 1818 zijn gestorven voorganger op.

Nieuwenhove. — De groote plaats. — La grand'place

D. Hendrix, 293, Plantijnlei, Oost, Antwerpen

De dorpplaats (1906): Achter de kerk had de Dorpstraat de vorm van een dries. Het gebouw links is een deel van het oude hof te Zijpe, in het ancien regime eigendom van de abdij van het Heilig Graf in Kamerijk. De hoeve rechts is ook een herberg en winkel. De fotograaf laat de feestvierders rustig poseren op de Plaats. Verder in de straat zien we het basisgebouw van het latere klooster.

⁽⁶⁾ Rijksarchief Beveren, Provinciaal Archief Oost-Vlaanderen, veldwachters R/190/1 Nieuwenhove en 2/5727/1.

Pierre Joseph (Joseph) Vandenerrewegen (1844-1883⁺) (Nieuwenhove 25 juni 1819 - Nieuwenhove 21 november 1883), zoon van veldwachter Peeter en van Marie Catharine De Mil, getrouwd met Rosalia Vandervelden. De gouverneur stelt hem op 3 oktober 1844 in opvolging van zijn vader aan.

Emil Vandenerrewegen (1884-1924) (Nieuwenhove 28 maart 1858 - Nieuwenhove 24 juni 1940), zoon van veldwachter Pierre Joseph en van Rosalia Vandervelden, getrouwd met Maria De Ville. Hij wordt veldwachter benoemd bij besluit van de gouverneur van 28 december 1883. Op 1 april 1924 gaat hij op rustpensioen. Vier generaties Vandenerrewegen hebben samen meer dan een eeuw in gestaan voor de veiligheid en de openbare orde in Nieuwenhove.

Charles Louis (Karel Lodewijk) Vandervelden (1926-1952) (Nieuwenhove 28 april 1888 - Nieuwenhove 15 mei 1965), zoon van Felix en van Ida Saelens, getrouwd met Marie Josephine Van den Abeele. Hij wordt aangesteld bij besluit van de gouverneur van 18 januari 1926. Hij neemt zijn rustpensioen op 1 november 1952.

Leonce Willem Vander Haegen (1955-1956) (Woubrechtgem 2 oktober 1923), zoon van Philemon en van Marie Merckaert, getrouwd met Rachel Virginie De Vadder, veldwachter van Nieuwenhove en Waarbeke van 1 augustus 1955 tot 1 december 1956. Hij neemt ontslag na zijn benoeming in Sint-Lievens-Houtem.

Charles Gilbert Neukermans (1957-1977) (Waarbeke 9 februari 1931 - Geraardsbergen 11 november 1991), zoon van Emiel en van Odile Cochez, getrouwd met Marguerite Timbermont, veldwachter in Waarbeke en Nieuwenhove

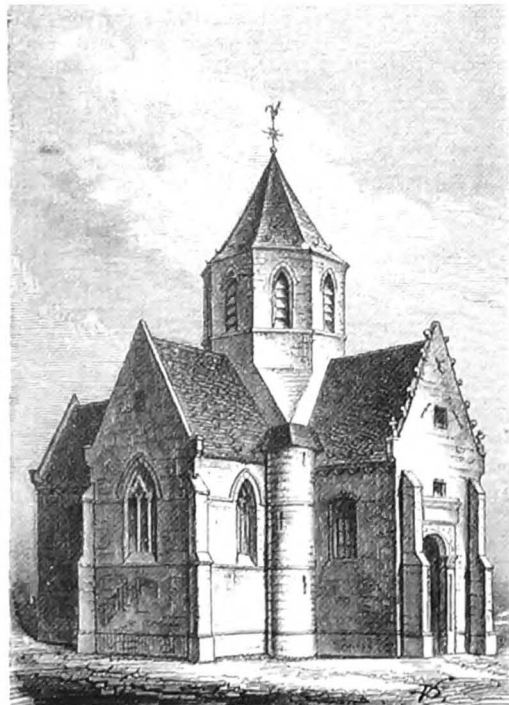
en na de fusie in Geraardsbergen (voor 83%) van 15 december 1957 tot 11 november 1991.

D. Parochiegeestelijken ⁽⁷⁾

Pastors (1794-1994)

Petrus Austreus (1794-1813). Hij wordt in 1794 door de bisschop van Mechelen benoemd tot pastoor van Nieuwenhove. In 1802 treedt hij als priester toe tot het nieuwe bisdom Gent. Hij wordt hierna op 9 oktober 1802 herbenoemd als pastoor van Nieuwenhove. In februari 1813 wordt hij overgeplaatst naar Elst. Daar moet hij in 1816 ontslag nemen wegens ziekte.

Joannes Josephus Barteau (1813-1816) (Halle 28 oktober 1762 - Nieuwenhove 10 februari 1816), zoon van Ignace en van Anna Maria De Mesmaeker. Hij is eerst monnik in de Sint-Adriaansabdij

Links: De Sint-Jan-de-Doperkerk (1874) in Gentil Vande Vijvere, 'Notice sur L'Eglise de Nieuwenhove'. De fraaie kerk van Nieuwenhove is één van de oudste van Geraardsbergen. In 1090 wordt ze geschonken aan de abdij van het Heilig Kruis in Kamerijk. In de dertiende eeuw wordt ze vermeld als een eenbeukig kerkje met een centrale toren. In 1451 komt daar een transept bij met in het zuiden een kapel. Na de instorting van de toren tijdens een onweer in 1686 worden in het begin van de zeventiende eeuw herstellingswerken uitgevoerd. Midden: De afgebrande kerk (1906): Op 7 april 1905 vernielt een brand het schip en het koor van de kerk. De restauratie in gotische stijl gebeurt in 1907. Rechts: De Sint-Jan-de-Doperkerk (2010): De recent gerestaureerde kerk: een pareltje van kerkelijke bouwkunst.

⁽⁷⁾ Die data steunen vooral op: Luc Schokkaert (ed.), *Biografisch repertorium van de priesters van het bisdom Gent 1802-1997*, KADOC, Leuven, 1997 (twee delen).

in Geraardsbergen. Na zijn priestertewijding wordt hij op 2 juli 1805 waarnemend pastoor van Waarbeke. Op 23 april 1813 krijgt hij zijn overplaatsing naar Nieuwenhove. Op zijn sterfbed vraagt pastoor Barteau 'heelmester en acouchour' Paul Francois Battheus uit Geraardsbergen enkele boeken en andere geschriften afkomstig van de Sint-Adriaansabdij in bewaring te nemen. Deze documenten komen via Hubertus, eveneens gewezen monnik van de abdij en later pastoor van Haaltert, van Jacob Beda, gewezen ontvanger van de abdij. Heelmester Battheus bewaart die documenten tot 1834. Vermits er dan 'geene heeren of monicken van de H. Adrianus in leven sijnde en overwegende mijn hooge jaeren en bij mijn overlijden die souden kunnen verloren gaen' schenkt hij ze aan het archief van de Bartholomeuskerk in Geraardsbergen, waar ze door de onderpastoors De Vos en Danssaert in bewaring worden genomen. Pastoor Barteau heeft er dus in een laatste reflex voor gezorgd dat belangrijke documenten van de abdij bewaard zijn gebleven.

Josephus (Jozef) Robyns (1816-1843) (Galmaarden 7 februari 1771 - Galmaarden 9 november 1848). Hij is pastoor in Tollembeek als hij op 11 februari 1816 wordt benoemd als deservitor in Nieuwenhove. Zijn aanstelling heeft er plaats op 11 maart. Op 72-jarige leeftijd neemt hij er op 28 november 1843 ontslag.

Linus Van Esbroeck (1845-1875) (Haasdonk 10 februari 1804 - Haasdonk 20 juni 1878). Hij wordt in 1828 in Doornik tot priester gewijd. Hij is daarna onderpastoor in Scheldewindeke (1829) en Kalken (1833). Op 24 juni 1845 wordt hij pastoor benoemd in Nieuwenhove. Zijn aanstelling heeft er plaats op 18 augustus. Zijn getuigen zijn Pe-

Het klooster (1930): Op initiatief van pastoor Henri Arents kopen de Zusters van Onze-Lieve-Vrouw van Presentatie uit Beveren in 1929 een oude hoeve in de Dorpstraat. De woning wordt het jaar daarop verbouwd tot een klooster en in de schuur achteraan komen de klaslokalen van de zusterschool. In 1947 wordt op dezelfde plaats een nieuw kloostergebouw en bijhorende klaslokalen opgericht.

De zusterschool (1930): De oude kloosterschool bestond uit slechts twee klaslokalen: links een kleuterklas en rechts een lagere klas.

trus Joannes De Sutter, pastoor van Denderwindeke en Jean Constant De Smet, pastoor van Waarbeke. Op 71-jarige leeftijd neemt hij op 12 oktober 1875 ontslag.

Petrus De Sutter (1875-1880⁺) (Sint-Niklaas 29 juli 1828 - Nieuwenhove 4 november 1880), zoon van Martinus en van Rosalia Brijs. Hij is aanvankelijk leraar, eerst

in Geraardsbergen en daarna in Lokeren (1852). Op 29 juni 1853 legt hij zijn priestergeloften af. Hij wordt dan coadjutor in Rupelmonde (1853), onderpastoor in Aalst (1854), Beveren-Waas (1867) en Sint-Maria-Oudenhove (1871). Op 18 oktober 1875 wordt hij pastoor benoemd in Nieuwenhove. Zijn getuigen bij zijn aanstelling op 20 oktober zijn Joannes Carolus Boey-

Nieuwenhove. — De processie. — La procession

De processie (1910): Om het wenen van kinderen te stoppen, gingen wanhopige ouders ter bedevaart naar Nieuwenhove. Op Sacramentsdag ging een processie rond in het dorp. We zien die druk bijgewoonde optocht hier aan de kapel van de Heilige Anna.

kens en Guilielmus Van de Putte, onderpastoors in Geraardsbergen.

Karel Frans (Carolus) Claes (1880-1881) (Gent 22 mei 1834 – Gent 27 september 1903). Hij is onderpastoor in Aaigem (1859) en Sint-Pieters Gent (1860), en pastoor in Gontrode (1879). Op 16 november 1880 wordt hij overgeplaatst naar Nieuwenhove. Enkele maanden later op 16 mei 1881 neemt hij ontslag.

Jean Petrus Ludovicus (Jan) De Schryver (1881-1894) (Gent 13 juni 1836 – Ophasselt 4 februari 1906), zoon van Petrus Antonius Josephus en van Sophia Coleta Debacker. Zijn eerste pastorale opdrachten zijn coadjutor in Sint-Goriks-Oudenhove (1864) en onderpastoor in Moorsel (1869). Op 18 mei 1881 wordt hij aangesteld als pastoor van Nieuwenhove. Hij ruilt de parochie in mei 1894 voor Ophasselt.

Jan Van Geit (1894-1910) (Aalst 14 augustus 1844 – Ouwegem 22 maart 1934). Priester Van Geit is achtereenvolgens actief als onderpastoor in Oordegem (1871),

kapelaan in Sint-Baafs Gent (1872), onderpastoor in Michelbeke (1881) en kapelaan in Sint-Jacobs Gent (1885). Op 9 mei 1894 wordt hij benoemd en op 24 mei geïnstalleerd als pastoor van Nieuwenhove. In oktober 1910 wordt hij overgeplaatst naar Ouwegem.

Oscar Bouckaert (1910-1923) (Oosterzele 9 februari 1864 – Vlierzele 15 januari 1945). Priester Bouckaert begint eerst een loopbaan in het onderwijs als leraar in het Sint-Lodewijkscollege in Lokeren (1887) en in het Onze-Lieve-Vrouwinstituut in Zottegem (1887). In 1896 wordt hij coadjutor in Maldegem en een jaar later wordt hij onderpastoor in Olsene. Op 21 oktober 1910 benoemt de bisschop hem als pastoor in Nieuwenhove. Zijn aanstelling heeft er plaats op 6 november. Zijn getuigen zijn Karel De Vis, pastoor van Oosterzele en priester op rust Urbanus De Raedt. In november 1923 vertrekt hij naar Vlierzele.

Henri Arents (1923-1933) (Aalst 19 april 1874 – Kerksken 5 oktober 1940). Hij is pas aangesteld als leraar in het Sint-Hendrikscollege

in Deinze als hij priester wordt gewijd (1898). Hierna volgt: onderpastoor in Ophasselt (1899), Ursel (1903) en Mere (1910). Op 19 november 1923 stuurt de bisschop hem naar Nieuwenhove. Hij treedt er in dienst op 9 december in het bijzijn van Alfons Huyberecht, onderpastoor in Haaltert en Albert Coppens, onderpastoor in Erpe. Op 29 juli 1933 wordt hij pastoor in Kerksken. Pastoor Arents ligt in 1930 aan de basis voor de oprichting van het klooster en de bijhorende zusterschool.

Jozef De Troyer (1933-1939) (Mere 2 september 1880 – Mere 12 januari 1952). Hij is onderpastoor in Sint-Jan-in-Eremo (1908), Lembeke (1912) en Wieze (1926) vooraleer hij op 7 augustus 1933 in Nieuwenhove pastoor wordt benoemd. Zijn installatie gebeurt er op 3 september. Op 4 maart 1939 neemt hij om gezondheidsredenen ontslag en keert hij terug naar zijn geboortedorp.

Frans De Schrijver (1939-1950) (Sint-Niklaas 5 augustus 1887 – Ninove 4 februari 1950). Hij wordt tot priester gewijd op 21 december 1912 en is eerst leraar aan het Sint-Lievenscollege in Gent. Daarna wordt hij coadjutor in Klein-Sinaai (1924), onderpastoor in Sint-Jozef Aalst (1925), Zomergem (1933) en Scheldewindeke (1937). Op 3 maart 1939 wordt hij pastoor benoemd in Nieuwenhove. Zijn aanstelling heeft er plaats op zondag 30 april. Zijn getuigen zijn Emiel Van Poucke, directeur van de Dominicanessen in Scheldewindeke en Prosper Ronse, pastoor van Scheldewindeke. Hij sterft in de kliniek in Ninove.

Julien Crozée (1950-1959) (Geraardsbergen 3 januari 1905 – Belsele 7 juli 1980). Priester Crozée is eerst leraar aan het college in Oudenaarde (1931). Daarna wordt

hij onderpastoor in Erwetegem (1933), Opstal (1934), Verrebroek (1935), Heilig Hart Sint Amandsberg (1942) en Onze-Lieve-Vrouw Sint-Pieters Gent (1947). Op 13 februari 1950 wordt hij benoemd tot pastoor van Nieuwenhove. Zijn aanstelling heeft er plaats op 26 maart. Zij getuigen zijn Albert Van Brabant, pastoor Onze-Lieve-Vrouw Sint-Pieters Gent en Paul Van Britsom, onderpastoor in Zeveneken. In september 1959 wordt hij aangesteld als pastoor in Waasmunster-Ruiterskerk. In 1972 gaat hij op rust in Belsele.

Omer De Geyter (1959-1967) (Sint-Denijs-Boekel 22 september 1912 – Nieuwenhove 15 januari 1967). Als priester is hij eerst deservitor in Wanzele (1938) en daarna onderpastoor in Sint-Maria-Latem (1938), Kluizen (1939) en Sint-Laureins (1957). Op 15 september 1959 wordt hij pastoor benoemd in Nieuwenhove. Zijn installatie heeft er plaats op 18 oktober. Zijn getuigen zijn Jules Seys, pastoor van Hansbeke en André Bouckaert, pastoor van Kluizen.

André Joseph Albert (André) De Wolf (1967-1994) (Leupegem 5 mei 1915 - Geraardsbergen 17 september 1998), zoon van Honoré en van Magdalena Maria Mulier. Hij is subregent in Eeklo als hij in 1941 priester wordt gewijd. Na de oorlog is hij legeraalmoezenier in Duitsland (1944). Daarna is hij onderpastoor in Meerbeke (1945) en in Eine (1953). Op zondag 5 maart 1961 wordt hij aangesteld als parochieherder van Waarbeke. Hij is tevens leraar godsdienst aan de Rijkstechnische school in Geraardsbergen. In januari 1967 krijgt hij ook de parochie Nieuwenhove onder zijn hoede. Hij wordt in oktober 1994 als pastoor opgevolgd door Roger De Pelsemaecker, die naast de parochie Zandbergen

(1990) er ook Nieuwenhove bij krijgt.

Priesters uit Nieuwenhove

Elie Maesfrancx (Nieuwenhove 7 oktober 1819), zoon van Josephus (zie burgemeesters) en van Joanna Maria Paternoster. Hij treedt in bij de Minimien in Frankrijk en gaat in 1858 als missionaris naar Lapland en kort hierna naar Detroit. In 1882 keert hij naar België terug en woont hij in Gavere. In 1889 vertrekt hij naar Lourdes.

Pierre Maesfrancx (Nieuwenhove 17 maart 1811 – Haasdonk 20 januari 1891), eveneens zoon van Josephus en van Joanna Maria Paternoster. Na zijn priesterwijding op 13 juni 1840 is hij achtereenvolgens onderpastoor in Lembeke (1840), Aalter (1844), Herzele (1847), Sint-Hermes Ronse (1851), en pastoor in Petegem-aan-de-Leie (1858). In 1883 wordt hij directeur in Haasdonk.

Gustaaf Pletinckx (Nieuwenhove 20 augustus 1877 – Nieuwkerken-Waas 10 februari 1926), zoon van Dominicus en van Philomena Nerinckx, broer van schepen Franciscus. Hij wordt op 23 september 1905 tot priester gewijd. Hij is eerst leraar in Zottegem en Ledeberg (1905). Later wordt hij coadjutor in Lemberge (1909) en onderpastoor in Nieuwkerken-Waas (1911).

Adrien Joseph Roosens (Nieuwenhove 3 november 1816 – Sint-Maria-Lierde 25 januari 1848), zoon van Petrus en Barbara Deurbroeck, broer van burgemeester Cornelis. Hij legt zijn priestergeloften af op 20 december 1845. Op 28 maart 1846 wordt hij onderpastoor in Sint-Maria-Lierde.

Carolus Adolphus Roosens (Nieu-

wenhove 14 maart 1856 – Belsele 24 januari 1922), zoon van Cornelis (zie burgemeesters) en van Sylvia Muylaert. Na zijn priesterwijding op 17 december 1881 wordt hij leraar in Gijzegem. In 1884 krijgt hij een opdracht als onderpastoor in Onze-Lieve-Vrouw Sint-Niklaas. In 1889 wordt hij legeraalmoezenier. Hij is daarna nog pastoor in Tielrode (1901) en Evergem (1907). Daar neemt hij in 1917 ontslag.

Omer Emile Van Cauwelaert (Nieuwenhove 7 december 1879 – Stekene 21 januari 1926), zoon van molenaar Vitalis en van Rosalia Martens, broer van burgemeester Franciscus Augustus. Hij wordt op 16 april 1906 priester gewijd in Luik. Daarna is hij onderpastoor in Mater (1907), Kruishoutem (1909), Winkel (1911) en Stekene (1916).

Freddy De Chou
freddy.de.chou@geraardsbergen.be